

Warszawa, 20 lutego 2026 r.
KL/129/35/AM/2026

Pan

Michał Kobosko

Europoseł

Członek Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE)
w Parlamencie Europejskim

Szanowny Panie Pośle,

w imieniu Rady Telekomunikacji i Cyfryzacji Konfederacji Lewiatan przesyłam stanowisko Rady do projektu unijnego rozporządzenia o Sieciach Cyfrowych (DNA). Wyrażam nadzieję, że stanowisko będzie pomocne w toku dalszych prac nad projektem.

Z poważaniem



Marek Górski

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Rady Telekomunikacji i Cyfryzacji Konfederacji Lewiatan wobec projektu unijnego rozporządzenia o Sieciach Cyfrowych (DNA)

member of



BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Rady Telekomunikacji i Cyfryzacji Konfederacji Lewiatan wobec projektu unijnego rozporządzenia o Sieciach Cyfrowych (DNA)

Ocena ogólna

Projekt Digital Networks Act w kształcie zaproponowanym przez Komisję Europejską nie spełnia oczekiwań rynku. Zamiast realnie ograniczać nadmierne obciążenia regulacyjne i stymulować inwestycje infrastrukturalne – co postulowano m.in. w raportach M. Dragiego, czy E. Letty, projekt utrzymuje wysoki poziom obciążeń sektora komunikacji elektronicznej. Rada dostrzega pozytywy w postaci nowego podejścia do gospodarki widmem radiowym, niemniej ocena rynku odnośnie projektu pozostaje krytyczna.

Dokument jest rozbudowany i szczegółowy w stopniu nieporównywalnym z regulacjami dotyczącymi innych obszarów gospodarki cyfrowej, co oznacza wzrost kosztów operacyjnych, ryzyk prawnych i obciążeń compliance po stronie sektora komunikacji elektronicznej.

Forma rozporządzenia nie gwarantuje uproszczenia otoczenia prawnego ani eliminacji zjawiska gold-platingu. Co więcej, bardzo krótki termin rozpoczęcia stosowania (6 miesięcy) budzi poważne wątpliwości – doświadczenia związane z wdrażaniem Digital Services Act czy AI Act pokazują, że dostosowanie prawa krajowego i praktyki rynkowej w takim czasie jest mało realne.

Najbardziej pozytywnie oceniamy propozycje dotyczące gospodarki widmem radiowym – w szczególności wydłużenie okresów rezerwacji, możliwość rozkładania opłat na raty oraz mechanizmy konwersji opłat na zobowiązania inwestycyjne czy wzmocnienie mechanizmów przeciwdziałania zakłóceniom pochodzącym z państw trzecich. To rozwiązania sprzyjające przewidywalności i inwestycjom i **postulujemy ich utrzymanie** w toku dalszych prac nad projektem. Jednocześnie wyrażamy obawy związane z przyjęciem rozwiązania wymuszającego współdzielenia pasma, zwłaszcza przy wysokich kosztach jego pozyskania.

W DNA doceniona została waga komunikacji elektronicznej dla gospodarki i społeczeństwa, a także ogólne wskazanie na konieczność współpracy z operatorami instytucji publicznych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, odporność i reagowanie kryzysowe.

Wiąże się to z nowymi obowiązkami, i co za tym idzie dużymi kosztami ich realizacji, którym nie towarzyszą, niestety, **instrumenty wsparcia, w szczególności finansowego, dla budowy odporności sieci na współczesne zagrożenia.** Przedsiębiorcy **nie potrzebują nowych obowiązków w obszarze odporności** z uwagi na to, że kwestie te są już uregulowane w sposób kompleksowy w dyrektywie NIS2 i CER. To czego rynek oczekuje to wprowadzenie mechanizmów finansowego wsparcia podnoszenia odporności sieci do poziomu adekwatnego do istniejącego ryzyka. Jednoznacznie **opowiadamy się za uregulowaniem**

member of



BUSINESSatOECD

member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

obowiązków organów publicznych w zakresie zapewnienia wsparcia dostawców komunikacji elektronicznej w obszarze bezpieczeństwa.

Stanowczo sprzeciwiamy się koncepcji przymusowej migracji do FTTH. Proces wyłączenia sieci miedzianych powinien opierać się na zachętach, nie obowiązkach. Proponowane rozwiązania ingerują w decyzje inwestycyjne nawet podmiotów niewyznaczonych jako SMP i mogą generować nieuzasadnione koszty.

DNA przewiduje również nowe obowiązki raportowe (m.in. w zakresie copper switch-off czy odporności), co stoi w sprzeczności z unijnym celem redukcji obciążeń sprawozdawczych o 25%. Zasadą powinno być znoszenie krajowych obowiązków raportowych wykraczających poza minimum wynikające z prawa UE.

W obszarze prywatności proponowane, fragmentaryczne zmiany dyrektywy e-Privacy nie rozwiązują problemów systemowych i mogą pogłębić niespójności z RODO. Zasadne wydaje się kompleksowe podejście i ograniczenie regulacji do ochrony poufności komunikacji w ramach przepisów horyzontalnych.

Niepokój Rady budzi także centralizacja kompetencji w zakresie usług satelitarnych oraz brak pełnej harmonizacji zasad ochrony konsumentów. Z perspektywy Polski kluczowe jest jasne rozstrzygnięcie, że nadzór sektorowy pozostaje w kompetencji krajowego regulatora, tj. **Urząd Komunikacji Elektronicznej**, a nie jest rozproszony pomiędzy różne organy.

Uwagi szczegółowe

A. BEZPIECZEŃSTWO, ODPORNOŚĆ, NUMERACJA I PRZECIWDZIAŁANIE FRAUDOM

I. Nowe przepisy dot. odporności (art. 4-7)

Proponowane w DNA przepisy dotyczące odporności (art. 4–7) dublują i komplikują istniejące regulacje wynikające z dyrektyw NIS2 oraz CER. Tworzenie równoległego reżimu może prowadzić do chaosu prawnego.

1. Wstęp stanowiska – ewolucja wymagań bezpieczeństwa

DNA wprowadza **w nowym kontekście pojęcie odporności sieci i usług** (art. 4-8 projektu). Pierwotnie wymagania dot. bezpieczeństwa oraz integralności były przedmiotem regulacji tego obszaru do czasu przesunięcia ich do reżimu dyrektywy NIS2. W rozporządzeniu EKŁE (art. 108) pozostały jedynie przepisy wskazujące na odpowiedzialność Państw Członkowskich do zapewnienia w najszerszym możliwym zakresie dostępności w przypadkach katastrof, kryzysów, siły wyższej – bez nowych wymagań, dla dostawców komunikacji elektronicznej.

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Równolegle powstał (wciąż ewoluujący) reżim regulacji bezpieczeństwa z dyrektywą NIS2 na czele, ujmująca kwestie cyberbezpieczeństwa bardzo szeroko oraz dyrektywą CER, która w zakresie odporności obejmuje szerokie grono kluczowych podmiotów komunikacji elektronicznej. Dodatkowo wymagania dotyczące sektora komunikacji elektronicznej wynikają z innych regulacji (rozporządzenie DORA czy wymagania sektorowe (np. sektor energii)).

DNA nie tylko tworzy podstawy do wprowadzenia nowych wymagań zawartych w planowanych do wydania w przyszłości rekomendacjach operacyjnych stanowiących element Unijnego Planu Gotowości dla Infrastruktur Cyfrowych ale też wprowadza nowe wymagania raportowe, nie usuwając żadnych z już istniejących.

Szczególnie problematyczne jest sformułowanie obowiązku zapewnienia „ciągłej dostępności” usług – niezależnie od rodzaju i skali kryzysu. Takie podejście abstrahuje od zasady proporcjonalności i analizy ryzyka, a także od realiów biznesowych (różne poziomy SLA dla różnych usług).

W naszej ocenie plan odporności powinien skupiać się na proaktywnym wsparciu oraz sugerowaniu adekwatnych rozwiązań, a nie narzucenia ich jako prawnego wymagania.

Rada postuluje rezygnację z nakładania nowych obowiązków odpornościowych w DNA. **Gdyby nie było to możliwe, sugerujemy zasadniczą zmianę przepisów DNA w tym zakresie.**

2. Niejasne ramy odpowiedzialności przedsiębiorstw i administracji (art. 4)

DNA w art. 4 wprowadza wytyczną dla m.in. dostawców komunikacji elektronicznej do przyczyniania się do to przewidywania, zapobiegania oraz reakcji na naturalne lub wywołane przez człowieka zakłócenia, kryzysy, siłę wyższą mogące negatywnie wpływać na populację poprzez wprowadzanie wymagań związanych z gotowością na bazie DNA oraz innych przepisów krajowych i unijnych.

Z uwagi na to, że właściwym miejscem dla określania takich wymagań są przepisy dyrektyw NIS2/CER oraz krajowych implementacji postulujemy ograniczenie w DNA do wskazania na wymagania dla organów publicznych polegające na wspieraniu podmiotów komunikacji elektronicznej - podkreślono dodawane fragmenty:

Taking into account the essential role of electronic communications networks and services for the overall resilience of Union society and economy, providers of electronic communications networks or services referred to in Article 5(1) of this Regulation, BEREC, the ODN, national regulatory and competent authorities designated pursuant to Article 8(1) of Directive (EU) 2022/2555, national crisis management and civil protection authorities, including cyber crisis management authorities designated pursuant to Article 9(1) of Directive (EU) 2022/2555, shall contribute and support providers of electronic communications networks or services referred to in Article 5(1) of this Regulation, within their respective competences, to the anticipation, prevention, preparation and response to natural or man-made disruptions, crises or force majeure that may negatively affect the population, through

member of



BUSINESSatOECD

member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

the coherent implementation of preparedness-related obligations under this Regulation and in line with the relevant Union and national civil protection, crisis management and response mechanisms.

3. Współpraca na rzecz ciągłości działania (art. 5 ust. 1 i 2)

Projektowany art. 5 ust. 1 nakazuje dostawcom usług komunikacji elektronicznej oraz publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (oraz podmiotów z art. 9 ust. 2) oraz szerokiemu gronu organów współpracować na rzecz zapewnienia ciągłej dostępności usług i sieci komunikacji elektronicznej oraz zdolności do przewidywania, zapobiegania, przygotowania (nie zostało wymienione w art. 4) i reakcji na wszelkiego rodzaju kryzysy. Ma się to odbywać z uwzględnieniem planu, który w przyszłości ma opublikować BEREC.

W ocenie rady należy utrzymać racjonalny kierunek aktualnego EKŁE, które w art. 108 wskazuje na podejmowanie przez kraje członkowskie niezbędnych działań nakierowanych na najszerszą możliwą dostępność usług. Proponowane w DNA sformułowanie zapewniania ciągłej dostępności jest zdecydowanie zbyt daleko idące i nierealistyczne.

Rada postuluje zmianę ust. 1 i 2 w następujący sposób - podkreślono dodawane fragmenty:

1. Providers of public electronic communications networks, publicly available electronic communications services and other providers referred to in Article 9(2), national regulatory authorities, national competent authorities designated pursuant to Article 8(1) of Directive (EU) 2022/2555 and other competent authorities including, where relevant, national crisis management and civil protection authorities, including cyber crisis management authorities designated pursuant to Article 9(1) of Directive (EU) 2022/2555, shall cooperate to ensure the fullest possible continuous availability of electronic communications networks and services as well as their necessary capabilities to anticipate, prevent, prepare for and respond to natural or man-made disruptions, crises or force majeure that may negatively affect the population.

In doing so, authorities and providers referred to in the first subparagraph shall take into utmost account the BEREC Union Preparedness Plan for Digital Infrastructures referred to in Article 6, as well as their risk analysis and implemented measures based on Directive (EU) 2022/2555 and Directive (EU) 2022/2557.

2. Without prejudice to Directive (EU) 2022/2555, providers referred to in paragraph 1 of this Article and PSAPs shall take all necessary measures, with consideration of the BEREC Union Preparedness Plan for Digital Infrastructures referred to in Article 6 of this Regulation, as well as national measures of critical communications and emergency communications to ensure fullest possible uninterrupted availability of critical communications and emergency communications, as well as uninterrupted transmission of public warnings, in the case of natural or man-made disruptions, crises or force majeure that may negatively affect the population.

4. Unijny Plan Gotowości Infrastruktury Cyfrowej (art. 6)

Pozytywnie oceniamy przygotowanie kompleksowej oceny gotowości całego obszaru infrastruktury cyfrowej, z perspektywy całej UE z zastrzeżeniem, że rynek nie aprobuje obowiązku zachowania ciągłości niezależnie od okoliczności. W naszej ocenie budowa podwyższonego poziomu odporności powinna bazować na doświadczeniach z rozwoju zasięgu szybkich sieci NGA/VHCN – tj. określenia celów strategicznych, określenia luki, wypracowania modelu wsparcia w tym pomocy publicznej, wprowadzenia narzędzi wsparcia.

Rada opowiada się za:

- 4.1. Doprecyzowanie lit. (a) proponujemy uzupełnić o szerszy zakres niż redundancja na poziomie UE, szczególnie jeśli miałyby być zachowana spójność z kierunkiem prezentowanym w art. 4-5.

The assessment referred to in the first sub-paragraph, point (a), shall, among other, provide an overview of network topology at Union level, identify route diversification, potential bottlenecks or points of failure and areas where resilience-related measures, such as strategic investments to support fullest possible availability of electronic communications networks and services, resilience as well as redundancy, in particular also for trans-European digital networks, are needed. The assessment shall be handled in accordance with applicable Union and national rules on the protection of classified information. The information contained therein shall be presented in aggregated form, to prevent exact geolocation of sensitive assets.

- 4.2. Lit. (b) powinna przyjąć brzmienie wskazujące na analizę stosowania dyrektyw NIS2/CER oraz przygotowania ew. postulatów *de lege ferenda* w tym zakresie, jeśli okazałyby się potrzebne. DNA – z uwagi na dążenie do spójności systemu prawnego – nie powinno wprowadzać wprost, ani pośrednio dodatkowych wymagań, których faktyczny obowiązek stosowania będzie jednocześnie dyskusyjny. Na pewno nie powinno tego czynić z pominięciem oceny już zbudowanego dorobku unijnego i krajowego. Proponujemy następujące brzmienie:

(b) a set of operational recommendations on network resilience measures analysis of current national and EU legal requirements concerning resilience and security, including an assessment of their adequacy in relation to the current risk assessment and based on, among others, the assessment under point (a);

Konsekwentnie dostosowane powinno zostać uszczegółowienie lit. b zawarte w dalszej części przepisu.

- 4.3. Proponujemy uzupełnienie uszczegółowienia lit. (c)

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

(c) The crisis management practices referred to in the first sub-paragraph, point (c), shall be addressed to the national regulatory and other competent authorities and aim at support measures, harmonised procedures, coordination arrangements and operational protocols to be applied in the event of natural or man-made disruptions, crises or force majeure or to prevent such events. The crisis management practices shall be consistent with and complementary to relevant Union and national civil protection, crisis management and response mechanisms

- 4.4. Ponadto zakres ust. 2 i nast. powinien zostać dostosowany do pełnego zakresu ust. 1, który przewiduje, że plan ma dotyczyć gotowości sieci i usług komunikacji elektronicznej oraz innej infrastruktury cyfrowej.

II. Pozwolenie ogólne (art. 9 ust. 4 lit (a) i (b), lit. (d)

1. Wymagania odporności

W art. 9 ust. 4 lit. (a) i (d) wprowadzono wymagania zgodności związane z art. 4-6. W przypadku uwzględniania najdalej idących postulatów, tj. przeniesienia wymagań dot. innych horyzontalnych przepisów dot. bezpieczeństwa (NIS2, CER) należałoby je usunąć z DNA.

Zauważamy jednocześnie, że nie jest możliwe z naszej strony konkretne odniesienie się do potencjalnych skutków wskazania (w omawianych lit. (a) i (b)) na zgodność z wymaganiami, gdyż te wymagania w projektowanym reżimie nie są jeszcze de facto znane. Rada wnioskuje o wykreślenie tych zapisów lub przynajmniej słów „*compliance*” jako zbyt daleko idących w omawianym zakresie.

2. Wymagania dot. łańcucha dostaw

W lit. (d) projektowane jest wprowadzenie jako warunku zgodności z przepisami nowego CSA w zakresie łańcucha dostaw. W naszej ocenie wymagania te oraz ew. sankcje związane z ich niestosowaniem powinny być przedmiotem przepisów CSA.

Rada postuluje wykreślenie lit. (d) jako nieadekwatnego wyłącznie wobec sektora komunikacji elektronicznej i nadmiarowego wobec sankcji projektowanych już w CSA i konsekwentne usunięcie art. 182 ust. 4, który dot. sposobu kontrolowania stosowania CSA, który nie może być wprowadzany sektorowo wyłącznie wobec komunikacji elektronicznej.

III. Zasoby numeracyjne (art. 46-52)

1. Krajowe zasoby numeracyjne na potrzeby paneuropejskie

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Wykorzystanie krajowych zasobów numeracyjnych do celów paneuropejskich rodzi poważne ryzyko nadużyć (m.in. CLI spoofing). Dalsze rozdrobnienie numeracji utrudni skuteczne przeciwdziałanie fraudom i ograniczy możliwości kontroli przez regulatorów.

Postulujemy rozważenie wydzielenia numeracji paneuropejskiej z zasobów międzynarodowych (np. ITU), a nie krajowych.

IV. Nowe regulacje dotyczące nadużyć (art. 103)

Doceniamy, że DNA dostrzega problem nadużyć telekomunikacyjnych. Jednak przeniesienie ciężaru regulacji na wytyczne BEREC i akty delegowane KE może prowadzić do nieproporcjonalnych obowiązków, niedostosowanych do specyfiki krajowej.

W Polsce funkcjonuje ustawa o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, wypracowana w dialogu z sektorem i osadzona w realiach rynku. Należy zagwarantować możliwość utrzymania krajowych rozwiązań.

Ponadto regulacje dotyczące zwalczania nadużyć nie powinny być rozproszone – w szczególności między DNA a projektowanym Payment Services Regulation.

1. Wytyczne BEREC i akty delegowane KE

Biorąc pod uwagę procedurę przyjmowania wytycznych BEREC mamy obawy, że nakładane na przedsiębiorców obowiązki nie będą brały w wystarczającym stopniu pod uwagę kontekstu krajowego funkcjonowania przedsiębiorców, a także specyfiki nadużyć jakie w danym państwie członkowskim mają miejsce.

2. Kompetencje na poziomie krajowym

Rada opowiada się przeciwko proponowanej przez KE konstrukcja oparcia krajowych środków na wytycznych BEREC oraz możliwości dodatkowego wydawania aktów delegowanych zdaje się iść w całkowicie odmiennym kierunku. Takie podejście uniemożliwia sektorowi komunikacji elektronicznej udział merytorycznego w ramach procedury legislacyjnej i podważa dorobek ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej.

3. DNA a Rozporządzenie o usługach płatniczych (PSR)

Zdaniem Rady regulacje i obowiązki odnoszące się do dostawców usług komunikacji elektronicznej nie powinny być rozproszone po różnych aktach prawnych, szczególnie właściwych dla innych sektorów gospodarki, z tego względu przyjęcie w ramach DNA

member of



BUSINESS at OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

przepisów adresujących kwestie nadużyć powinno być połączone z usunięciem z Rozporządzenia o usługach płatniczych przepisów odnoszących się do dostawców usług komunikacji elektronicznej.

B. WIDMO RADIOWE

1. Eliminowanie zakłóceń w ramach UE (art. 14 ust. 1-4 DNA)

W zakresie eliminowania zakłóceń w ramach UE należy podkreślić, że projekt DNA w istotnym stopniu powiela dotychczasowe rozwiązania wynikające z EKŁE nie wprowadzając zasadniczo nowych mechanizmów. Rada opowiada się za przyjęciem **w DNA instrumentu, jakim są porozumienia międzyoperatorskie pomiędzy dysponentami tych samych zakresów częstotliwości w sąsiadujących ze sobą państwach członkowskich** (podobnie jak w przypadku porozumienia Polska – Niemcy w zakresie pasma 3,4-3,8 GHz). Rada jest gotowa by debatować **na temat kształtu takiego rozwiązania**, by zapewniał on z jednej strony wymaganą elastyczność, a z drugiej nie stwarzał zbędnych ryzyk i przewidywał nadzór ze strony regulatorów.

2. Eliminowanie zakłóceń pomiędzy państwem członkowskim a państwem trzecim (art. 14 ust. 5-8 DNA)

Pozytywnie oceniamy wzmocnienie mechanizmów zwalczania zakłóceń, w tym pochodzących z państw trzecich. W kontekście Polski ma to szczególne znaczenie ze względu na sytuację przy wschodniej granicy. Niezbędne jest jednak wprowadzenie szybszej ścieżki interwencji unijnej – na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego.

3. Uregulowanie współistnienia systemów na terenie państw członkowskich i wyłącznych strefach ekonomicznych należących do tych państw (postulat uzupełnienia art. 14 DNA)

W ocenie Rady DNA wychodzi naprzeciw potrzebie uregulowania problemu współistnienia systemów radiowych działających na terytorium państw członkowskich – w szczególności tych zapewniających dostęp do usług na wybrzeżu, w tym na plażach w szczycie sezonu turystycznego – oraz systemów funkcjonujących w wyłącznych strefach ekonomicznych pozostających pod jurysdykcją tych samych państw.

Dynamiczny rozwój morskich farm wiatrowych oraz związane z nim uruchamianie urządzeń radiowych w pasmach, które na lądzie są objęte rezerwacjami operatorskimi, tworzy realne wyzwania dla dysponentów tych rezerwacji.

Rada jest zdania, że w art. 14 DNA powinien zostać wprost wskazany priorytet systemów lądowych względem tych uruchamianych w wyłącznych strefach ekonomicznych tego

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

samego państwa członkowskiego (opisywany problem oraz przedstawiona propozycja nie dotyczą pasm przeznaczonych na łączność morską).

4. Udostępnianie zasobów radiowych (art. 15, 21 ust. 2 27 DNA)

Za nieproporcjonalne uznajemy wprowadzenie zasady domyślnego współdzielenia pasma (art. 15, art. 21 ust. 2, art. 27), znacząco ograniczając swobodę dysponenta praw do częstotliwości i nakładając na niego obowiązek aktywnych działań na rzecz współkorzystania.

Wieloletnie doświadczenie dotyczące różnych zakresów pokazują, że **wymuszanie współkorzystania z tych samych zasobów radiowych na potrzeby różnych systemów nie znajduje uzasadnienia technicznego.**

Dodatkowo nie może zgodzić się z logiką obowiązku uzasadniania przez operatora przed NRA braku możliwości współdzielenia pasma w reakcji na wniosek podmiotu trzeciego, który nawet nie musi spełniać nawet minimalnego progu formalnego, zmuszając dysponenta pasma, a nie podmiot zainteresowany do wykazania, że korzystanie z konkretnych zasobów pasma jest niezbędne. Trudno zaakceptować oczekiwanie od operatora uzasadniania swojej odmowy przedstawieniem planów inwestycyjnych na cały – potencjalnie 40-letni lub dłuższy – okres rezerwacji oraz powiązanie tych deklaracji z możliwością nakładania kar administracyjnych (tak rozumiemy odesłanie do art. 196 DNA).

Warto przy tym zaznaczyć, że każdy taki mechanizm powinien wyraźnie przesądzać, że **współdzielenie pasma odbywa się na zasadach odpłatnych** – co najmniej na poziomie zwrotu kosztów z uwzględnieniem opłat jednorazowych przy rezerwacji oraz kosztów bieżącej eksploatacji i modernizacji sieci.

Mając na uwadze powyższe **Rada proponuje rezygnację z koncepcji obowiązkowego współdzielenia** opartego na domniemaniu „use it or share it” w obecnym kształcie, **na rzecz mechanizmów stymulujących dobrowolną dzierżawę pasma** (w tym np. rozwiązań proinwestycyjnych w zakresie opłat – obniżanie opłat jednorazowych/cyklicznych przy dzierżawie poprawiającej efektywność użycia widma).

5. Unijna baza danych o aktualnym wykorzystaniu widma (art. 28 DNA)

Rada **opowiada się przeciwko nakładaniu na operatorów nowych, krajowych czy unijnych obowiązków raportowych**, w zakresie pomysłu utworzenia unijnej bazy danych o aktualnym wykorzystaniu widma (art. 28 DNA). Sprawozdawczość należy ograniczać a nie rozszerzać – zgodnie z celami, które postawiono w Unii już rok temu przy okazji Kompas konkurencyjności.

Podsumowując, na tym etapie **tworzenie kolejnej bazy danych, wymagającej być może nowego systemu raportowania – o słabo zdefiniowanych celach i korzyściach – należy uznać za rozwiązanie wyłącznie generujące koszty i zupełnie nieuzasadnione.**

6. Unijna Strategia w zakresie Spektrum (kompetencja do określania „RSPP” w ramach DNA – aktualizacja po każdym WRC) oraz unijne mapy drogowe w zakresie spektrum (art. 17 DNA)

Wprowadzenie unijnej Strategii w zakresie Spektrum oraz unijnych map drogowych (art. 17 DNA) co do zasady zasługuje na pozytywną ocenę. Strategiczny dokument („RSPP 2.0”) oraz powiązane z nim „roadmapy” harmonizujące terminy i zasady udostępniania kluczowych pasm powinny zwiększyć przewidywalność regulacyjną, ułatwić planowanie inwestycji w długim horyzoncie oraz zmniejszyć ryzyko arbitralnych zmian na poziomie krajowym. Zwracamy jednak uwagę, że art. 17 zawiera przykład niepotrzebnego komplikowania regulacji. Brak jasnego, jednolitego katalogu dopuszczalnych derogacji – wskazanych wprost w DNA – utrudni zarówno planowanie po stronie operatorów, jak i ocenę działań państw członkowskich przez KE. Całokształt zagadnień związanych z terminem zapewnienia dostępności pasm powinien osadzać się w jednym mechanizmie – w decyzjach harmonizacyjnych albo w strategiach widmowych.

7. Przyznawanie rezerwacji / faktyczne udostępnianie pasma w ciągu 24 m-cy od wydania decyzji harmonizacyjnej (art. 18 DNA)

Odnosząc się do obowiązku faktycznego udostępniania pasma w ciągu 24 miesięcy od decyzji harmonizacyjnej (art. 18 DNA) Rada uznaje za **zasadne określanie obowiązku zapewnienia dostępności pasma dla potencjalnych użytkowników („to make available”) w określonym horyzoncie czasowym w miejsce faktycznego udostępniania („to authorise”)**. Państwa członkowskie powinny dochować starań o szybkie przeprowadzenie refarmingu (jeśli niezbędne) oraz „wyczyszczenie” nowo zharmonizowanych pasm, w taki sposób by dopuścić w nich nowy sposób użytkowania – na zasadzie rezerwacji, indywidualnych zezwoleń (w polskich warunkach: pozwoleń radiowych poza zakresem pasm objętych rezerwacjami) czy korzystania w ramach ogólnego zezwolenia.

Rada jest zdania, że dobrym rozwiązaniem jest połączenie obowiązku określenia daty zapewnienia dostępności danego pasma z silnym mechanizmem zobowiązującym regulatora do przeprowadzenia dystrybucji w sytuacji, gdy zgłoszone będzie zapotrzebowanie rynkowe. W naszej ocenie zasadnym jest także:

- Odejście od sztywnego terminu zapewnienia dostępności (24 miesiące) i zapewnienie możliwości **określania terminu najbardziej odpowiedniego dla danego pasma** we właściwym dokumencie (o tym niżej).
- **Ograniczenie liczby odstępstw**, które mogą stosować państwa członkowskie. Zejście z poziomu „authorise” do „make available” powinno pociągać za sobą także ograniczenie zdolności państw do odchodzenia od ogólnej zasady.
- Określenie **jednego typu dokumentu, w którym data zapewnienia dostępności ma być określona**. DNA zakłada, że data może wynikać z samego rozporządzenia,

member of



BUSINESS@OECD

member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

krajowego aktu derogującego albo z unijnej strategii. W naszej ocenie należy jasno określić jedno miejsce takiej regulacji – decyzje harmonizacyjne dla konkretnych pasm albo unijną

8. Dopuszczenie wniosków z rynku o harmonizację wybranych pasm (art. 19 DNA)

Mechanizm umożliwiający składanie do Komisji „uzasadnionych wniosków” o harmonizację pasma budzi istotne zastrzeżenia. Brak jasnych kryteriów formalnych i merytorycznych dla takich wniosków może skutkować napływem inicjatyw nieopartych realnym zapotrzebowaniem rynkowym albo inspirowanych przez wąskie grupy interesu.

Jednocześnie procedura angażuje Komisję, RSPG, RSC i interesariuszy, nie przewidując wyraźnych skutków prawnych ani obowiązku podjęcia działań harmonizacyjnych. Grozi to generowaniem kosztów organizacyjnych bez gwarancji realnych efektów.

Postulat: rezygnacja z tego rozwiązania albo jego gruntowna modyfikacja poprzez wprowadzenie restrykcyjnych kryteriów dopuszczalności wniosków oraz jasnych konsekwencji proceduralnych.

9. Korzystanie z widma a zgodność z Cyber Security Act (CSA) (art. 20 ust. 2 pkt 4 DNA)

Odwołanie do przepisów cyberbezpieczeństwa – w tym do Cybersecurity Act – w regulacji dotyczącej przydziału widma prowadzi do niepotrzebnego mieszania reżimów prawnych. Wymogi cyberbezpieczeństwa powinny wynikać z aktów sektorowych, takich jak NIS2, a nie być powielane w DNA.

Dublowanie podstaw prawnych zwiększa niepewność interpretacyjną i utrudnia przyszłe zmiany regulacyjne.

Rada postuluje usunięcie szczegółowych odesłań do CSA albo ograniczenie ich do ogólnego wskazania obowiązującego prawa.

10. Wspólne warunki pozwoleń/rezerwacji i ograniczenie kompetencji państw członkowskich do określania wymogów dla korzystania z pasma, które było udostępnione na wspólnych zasadach lub podlegało unijnej procedurze dystrybucji (art. 22 i 23 DNA)

Proponowane przepisy dotyczące wspólnych zasad przydziału widma w UE są nieprecyzyjne i mogą destabilizować rynki krajowe. Niejasna jest relacja poszczególnych ustępów, brak definicji „prospective users”, a także zakres kompetencji Komisji.

Szczególne wątpliwości budzi możliwość zmiany zasad dystrybucji pasma w całej UE na wniosek dwóch państw członkowskich. Takie rozwiązanie mogłoby naruszać istniejące rezerwacje i inwestycje w pozostałych krajach. Niejasne pozostają również kwestie organizacyjne (np. kto prowadzi postępowanie i pobiera opłaty).

W odniesieniu do D2D oraz pasm naziemnych istnieje ryzyko ingerencji w prawa nabyte operatorów.

Rada proponuje doprecyzowanie intencji regulacyjnych i rezygnacja z rozwiązań ograniczających kompetencje państw członkowskich w sposób mogący zakłócić stabilność rynku.

11. Długość rezerwacji (art. 24 DNA)

Pozytywnie należy ocenić wydłużenie rezerwacji – nawet do 40 lat lub bezterminowo – dla pasm szerokopasmowych. Długi horyzont sprzyja inwestycjom i obniża koszt finansowania. Konieczne jest jednak umożliwienie rozłożenia wyższych opłat na raty.

Krytycznie oceniamy mechanizm wyrównywania okresów rezerwacji, który przy długich terminach i automatycznych odnowieniach traci uzasadnienie. Jeśli miałby zostać utrzymany, powinien gwarantować co najmniej 20-letni minimalny okres.

W przypadku pasm satelitarnych wskazane byłoby rozważenie krótszych okresów rezerwacji ze względu na dynamikę technologiczną i doświadczenia z pasmem MSS 2 GHz.

12. Odnowianie rezerwacji (art. 25 DNA)

Automatyzm przedłużania praw do widma zwiększa stabilność regulacyjną i przewidywalność inwestycji, co należy ocenić pozytywnie. Zasadne byłoby jednak objęcie decyzji o odmowie odnowienia silniejszym nadzorem unijnym.

13. Zastosowanie nowych przepisów dotyczących odnowień do rezerwacji wydanych na dotychczasowych zasadach, które wygasają co najmniej 7 lat po wejściu w życie DNA (art. 25 ust. 5 DNA)

Zastosowanie nowych zasad jedynie do rezerwacji wygasających po 7 latach od wejścia w życie DNA znacząco opóźni efekty reformy. W praktyce operatorzy naziemni przez długi czas nie skorzystają z nowych, korzystniejszych rozwiązań, podczas gdy inne podmioty – w tym satelitarne – mogą uzyskać przewagę.

Niejasne pozostają także zasady dotyczące rezerwacji wygasających wcześniej.

Rada opowiada się za umożliwieniem – na wniosek operatora – przejścia na nowe zasady (np. 40 lat lub bezterminowo) wraz z rozłożeniem ewentualnej opłaty uzupełniającej na raty.

14. Opłaty (art. 29 DNA)

W obszarze opłat (art. 29 DNA) **z zadowoleniem odnotowujemy zmianę filozofii w kierunku modelu proinwestycyjnego, tzn. wyraźne otwarcie się Komisji na rozkładanie zobowiązań na raty, możliwość ich konwersji na inwestycje oraz zapowiedź opracowania przez KE wytycznych dotyczących metodologii ustalania opłat i cen wywoławczych.**

Kluczowe jest jednak, aby:

- utrzymać inwestycyjną logikę opłat,
- uwzględniać specyfikę rynków krajowych (dochody, konkurencję, historię aukcji),
- doprecyzować zakres konwersji opłat, w tym definicję „predetermined commitments”.

15. Procedury selekcyjne (art. 30 DNA)

Niejasny pozostaje zakres zakazu dyskryminacji określonych kategorii podmiotów. Może to utrudnić stosowanie mechanizmów zabezpieczających przed udziałem podmiotów niewiarygodnych w aukcjach.

Kontrowersyjne jest także nadanie rekomendacjom RSPG charakteru quasi-wiążącego. Projektowanie aukcji powinno pozostać w kompetencji państw członkowskich, z poszanowaniem zasady proporcjonalności.

16. Obligatoryjne peer review i opiniowanie projektów decyzji przez Komisję: dokumentacji procedur selekcyjnych, decyzji zmieniających rezerwacje, decyzji o odnowieniach rezerwacji – z prawem weta KE (art. 31 DNA)

Obligatoryjna procedura peer review z możliwością weta Komisji nadmiernie ingeruje w kompetencje krajowych regulatorów, wydłuża postępowania i zwiększa ryzyko regulacyjne.

Rada opowiada się za utrzymaniem fakultatywnego modelu znanego z European Electronic Communications Code, przy jednoczesnym objęciu kontrolą unijną decyzji o nieprzedłużeniu rezerwacji.

17. Wyłączne kompetencje KE w zakresie częstotliwości satelitarnych (art. 36-45 DNA)

member of



BUSINESS@OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Centralizacja części kompetencji satelitarnych może być uzasadniona w kontekście reprezentacji UE na forum międzynarodowym, jednak niesie ryzyko asymetrii między operatorami satelitarnymi a naziemnymi.

Operatorzy satelitarni działający na podstawie zezwolenia unijnego powinni w pełni podlegać krajowym wymogom dotyczącym bezpieczeństwa, ochrony konsumentów i obowiązków sprawozdawczych.

Rada pozytywnie ocenia wymóg zgody dysponentów pasma naziemnego przy usługach D2D.

C. PRZEJŚCIE NA ŚWIATŁOWODY, FUNKCJONOWANIE RYNKÓW I KONKURENCJA

1. Przejście na sieci światłowodowe (art. 53-61 DNA)

Wspieranie modernizacji technologicznej jest zasadne, jednak nie powinno prowadzić do nadmiernej ingerencji regulacyjnej ani odejścia od zasady neutralności technologicznej.

Proponowany model wprowadza rozbudowaną administracyjną procedurę (plany krajowe, CSO, USO), generuje dodatkowe obowiązki raportowe i może prowadzić do zakłóceń konkurencji i lokalnych monopolii.

W realiach takich jak Polska skala wykorzystania sieci miedzianej jest ograniczona i malejąca, a decyzje konsumentów zależą głównie od ceny i jakości usług. Regulacja uruchamiana nawet przy marginalnej liczbie linii prowadziłaby do nieproporcjonalnych obciążeń.

Rada hest za rezygnacją z proponowanych przepisów i pozostawienie kwestii migracji technologicznej administracjom krajowym, z wykorzystaniem instrumentów zachęt, a nie nakazów.

2. Dostęp do gruntów (art. 62-64 DNA)

Regulacje dotyczące dostępu do gruntów i nieruchomości mają kluczowe znaczenie dla tempa realizacji inwestycji – zarówno w sieci stacjonarne, jak i mobilne. Wciąż jednak nie rozwiązano problemu rozróżnienia między prawem drogi a dostępem do infrastruktury technicznej, zwłaszcza w odniesieniu do budynków, które mogą być kwalifikowane dwojako. Powoduje to niepewność co do stosowania właściwego reżimu (GIA czy EKŁE/DNA).

DNA utrzymuje możliwość ustalania opłat za dostęp do nieruchomości przez „competent authorities”, co oznacza potencjalne rozproszenie kompetencji między różne szczeble administracji.

member of



BUSINESS at OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Rada uważa, że w odniesieniu do nieruchomości publicznych zasady dostępu – w tym opłaty – powinny być określone centralnie, aby zapewnić jednolite i przewidywalne warunki inwestowania. W przypadku nieruchomości prywatnych organ centralny powinien mieć możliwość interwencji fakultatywnej, jeśli wymaga tego interes publiczny.

3. Interconnect (definicja – art. 2 (29) DNA)

DNA modyfikuje definicję interconnectu w porównaniu z EKŁE, rozszerzając krąg podmiotów uprawnionych do negocjowania połączeń wzajemnych. Intencja tej zmiany nie została jednak wyjaśniona, a same przepisy materialne nie uległy zasadniczej modyfikacji.

Rada wnosi o doprecyzowanie celu i skutków zmiany definicji, aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych.

4. Obowiązki symetryczne (art. 68-71 DNA)

1) Obowiązek dostępu do okablowania wewnątrzbudynkowego (art. 69.1 DNA)

DNA przewiduje nakładanie obowiązku dostępu „na żądanie”, podczas gdy w Polsce obowiązek ten ma charakter ustawowy. Wymaga to analizy skutków bezpośredniego stosowania rozporządzenia.

2) Obowiązek przyłączenia do sieci FTTH (art. 71 DNA)

Propozycja wprowadzenia obowiązku przyłączania użytkowników do sieci FTTH na obszarach COS budzi poważne wątpliwości Rady z następujących powodów:

- narusza zasadę neutralności technologicznej (uprzywilejowanie FTTH),
- ingeruje w mechanizmy rynkowe bez przeprowadzenia analiz jak przy USO,
- łączy obowiązki symetryczne z instrumentami SMP,
- pozwala regulatorowi ustalać maksymalną cenę przyłączenia bez jasnych zasad rekompensaty różnicy kosztów,
- może kolidować z przepisami GIA dotyczącymi dostępu do infrastruktury w budynkach wielorodzinnych.

Rada opowiada się za wykreśleniem art. 71 jako rozwiązania nadmiernie ingerującego w rynek.

5. Obowiązki regulacyjne nakładane na operatora o pozycji znaczącej; „harmonised access product” (art. 77 i art. 81 DNA)

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

DNA przewiduje, że w pierwszej kolejności na operatora SMP ma być nakładany obowiązek wdrożenia „harmonised access product”. Problem polega na tym, że jego parametry nie są znane – mają zostać doprecyzowane dopiero w akcie wykonawczym KE.

Takie podejście rodzi ryzyko wprowadzenia produktu, na który nie ma realnego popytu (np. na rynku polskim dominuje BSA), generowania kosztów implementacyjnych wpływających na ceny innych produktów hurtowych, osłabienia pozycji operatorów lokalnych przy jednoczesnym ułatwieniu ekspansji podmiotom globalnym.

Ponadto skuteczność takiego rozwiązania zależy od pełnej harmonizacji prawa detalicznego, w szczególności w zakresie ochrony użytkowników końcowych.

Rada postuluje skupienie w pierwszej kolejności na harmonizacji regulacji detalicznych, następnie – po analizie potrzeb – ewentualne wprowadzenie wspólnego produktu hurtowego, z jasnym określeniem jego parametrów na etapie legislacyjnym.

D. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG UŻYTKOWNIKOM KOŃCOWYM

1. Wzmocnienie zasady zakazu gold-platingu

DNA słusznie zmierza do ograniczenia nadregulacji i fragmentacji rynku, które były jedną z bolączek implementacji EKŁE. W większości przepisów wprowadza zasadę zakazu utrzymywania krajowych regulacji odbiegających od unijnego standardu.

Jednocześnie art. 95 ust. 7 dopuszcza utrzymanie przepisów o usługach dodatkowych z załącznika VI EKŁE, których zakres mógł zostać rozszerzony na poziomie krajowym. W praktyce może to utrwalić istniejące różnice i osłabić efekt harmonizacji.

Postulaty:

W naszej ocenie ostatnie zdanie z art. 95 ust. 7 należy usunąć, jako nadmiarowe i niezgodne z celem, jakim kierował się unijny projektodawca, dążąc do uzyskania jednolitego rynku wewnętrznego, szczególnie poprzez uniemożliwienie korzystania przez państwa członkowskie z prawa do odstąpienia od przepisów sektorowych na rzecz poprzedniej regulacji.

Rada postuluje jednoznaczne wskazanie, czy zakaz gold-platingu obejmuje wszystkie przepisy rozdziału o prawach użytkowników (w tym art. 102 i nast.).

E. SPRAWOZDAWCZOŚĆ, OGÓLNE ZEZWOLENIE, VACATIO LEGIS

1. Zakres podmiotowy generalnych zezwoleń (art. 9 DNA)

member of



BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Nowa redakcja przepisu zmienia zakres podmiotów objętych reżimem general authorisation. Konieczne jest doprecyzowanie, jakie podmioty mieszczą się w kategorii sieci wykorzystywanych „wholly or mainly” do świadczenia usług publicznych.

2. Single Passport (art. 10 DNA)

Projekt nie wyjaśnia praktycznego funkcjonowania „jednego okienka”. Przy utrzymaniu krajowych obowiązków raportowych i opłat trudno wskazać realne korzyści operacyjne tego rozwiązania.

3. Opłaty (art. 12 DNA)

Zmiana formy aktu prawnego może prowadzić do szerokiej interpretacji zwolnień dla małych przedsiębiorców – nawet w odniesieniu do wszystkich opłat publicznoprawnych. Wymaga to doprecyzowania.

Jednocześnie DNA nie harmonizuje w pełni zasad finansowania regulatorów – państwa zachowują dużą swobodę w konstruowaniu opłat, co utrudnia wyrównanie warunków konkurencji.

4. Obowiązki sprawozdawcze

Największy potencjał deregulacyjny leży w uproszczeniu obowiązków z zakresu raportowania. Obecnie obowiązki wynikające m.in. z GIA, DSA, NIS2, CER i prawa krajowego są rozproszone, wielokrotne i kosztowne organizacyjnie.

Reforma powinna opierać się na:

- proporcjonalności i stabilności zakresu danych,
- ograniczeniu liczby organów uprawnionych do ich żądania,
- ujednoliceniu formatów i częstotliwości raportowania,
- zapewnieniu adekwatnego czasu na realizację obowiązków.

Zakres danych nie powinien być kształtowany wyłącznie w drodze wytycznych (np. BEREC), lecz wynikać z jasnych przepisów prawa.

5. Harmonizacja dot. obowiązków przekazywania danych i obowiązków sprawozdawczych (art. 182)

W ocenie Izby niezwykle istotne jest, aby modyfikowane obowiązki sprawozdawcze charakteryzowały się stabilnością oraz przewidywalnością. W tym celu zakres przekazywanych danych powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby przedsiębiorca mógł

member of



BUSINESS@OECD

member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

w prawidłowy sposób przygotować się na ich realizację i zminimalizować koszty ewentualnych modyfikacji i zmian systemowych związanych z gromadzeniem oraz przekazywaniem danych. W tym celu Izba postuluje, aby zakres danych, format cyklicznie sprawozdawanych był określony w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa krajowego i nie był przedmiotem aktów stosowania prawa lub wytycznych na poziomie BEREC – jak przewidziano to w art. 182 ust. 1 projektu. W ocenie Izby takie podejście umożliwi uniknięcie zdefiniowania nieadekwatnego dla Polskiego rynku zakresu przekazywanych danych i umożliwi zachowanie i stabilizację modelu przekazywania danych, który wypracowywany jest obecnie na gruncie Prawa komunikacji elektronicznej.

6. Termin stosowania DNA (art. 210)

Sześciomiesięczny termin stosowania rozporządzenia jest niewystarczający. Bezpośrednia skuteczność DNA będzie wymagała wcześniejszej nowelizacji lub uchylecia kolidujących przepisów krajowych. Dłuższe *vacatio legis* jest konieczne dla zapewnienia spójności systemu i realnego dostosowania przedsiębiorców do nowych obowiązków.

F. FAIR SHARE/LEVEL PLAYING FIELD WOBEC BIG TECH

Projekt DNA nie wprowadza oczekiwanego przez branżę arbitrażu w sporach z największymi firmami technologicznymi. Przewidziany mechanizm współpracy jest niewiążący, pozbawiony konkretnych terminów i narzędzi pojednawczych, przez co nie gwarantuje skutecznego rozwiązywania sporów dotyczących opłat za interkonekt. Takie rozwiązania budzą wątpliwości co do ich faktycznej efektywności. Naszym zdaniem należy wdrożyć realny mechanizm rozstrzygania sporów z Big Tech, który zapewni równe warunki współpracy.

G. NEUTRALNOŚĆ SIECI

Sektorowe przepisy w zakresie neutralności sieci pozostają praktycznie niezmienione, mimo że nie odpowiadają obecnym realiom rynkowym. Regulacje ustanowione ponad dekadę temu miały chronić cyfrowy ekosystem przed negatywnymi działaniami dostawców usług dostępu, lecz w praktyce stworzyły asymetrię regulacyjną – duże platformy i dostawcy treści mają szerokie przywileje, nie ponosząc równoważnych obowiązków. Dzięki własnym prywatnym sieciom CDN przejmują kontrolę nad przepływem danych i znacząco wpływają na jakość usług.

Przeniesienie fragmentów przepisów rozporządzenia o otwartym internecie do DNA nie rozwiązuje dotychczasowych problemów interpretacyjnych i praktycznych. Obecna treść regulacji stawia europejskich operatorów w niekorzystnej sytuacji względem firm działających poza Europą. Przykładem jest kwestia 5G slicing – możliwość komercyjnego oferowania wyspecjalizowanych usług bez ryzyka naruszenia neutralności sieci. Utrzymywanie sztywnych przepisów może blokować innowacyjne modele biznesowe i ograniczać elastyczność zarządzania ruchem w sieciach. Aktualne zasady neutralności sieci

member of



member of



Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

nie uwzględniają wyzwań związanych z jakością usług (QoS), bezpieczeństwem czy optymalizacją infrastruktury, co może hamować rozwój nowoczesnych usług cyfrowych. Likwidacja tych przestarzałych regulacji pozwoliłaby operatorom efektywniej inwestować w nowe technologie i lepiej dopasowywać ofertę do potrzeb konsumentów i cyfrowej gospodarki, a także usunąć asymetrię regulacyjną względem innych podmiotów rynku cyfrowego.

H. E-PRIVACY

Zmiany Dyrektywy 2002/58/WE (e-Privacy) proponowane w DNA oraz Cyfrowym Omnibusie nie są wystarczające, by dostosować ochronę prywatności i poufności w sektorze łączności elektronicznej do współczesnych wyzwań technologicznych i biznesowych. Obecna dyrektywa nie nadąża za rozwojem rynku i zmianami w świadczeniu cyfrowych usług. Komisja Europejska proponuje jedynie częściowe modyfikacje, m.in. przeniesienie niektórych przepisów dotyczących zgody na przetwarzanie danych do RODO oraz włączenie części zapisów do DNA.

W naszej opinii te zmiany są niewystarczające i prowadzą do niespójności regulacyjnych w zakresie ochrony danych w komunikacji elektronicznej. Przykładowo, po zmianach w Cyfrowym Omnibusie pozostaną przepisy o przetwarzaniu danych nieosobowych, które będą bardziej restrykcyjne niż RODO wobec tych samych danych w urządzeniach osób fizycznych. Zwracamy także uwagę na utrzymanie bez zmian art. 6 i 9 dyrektywy e-Privacy, które utrudniają wdrażanie usług o wartości dodanej i zaawansowaną analitykę danych przez operatorów, prowadząc do asymetrii wobec Big Tech. Obecne regulacje nadmiernie komplikują przetwarzanie danych ruchowych przez firmy telekomunikacyjne, obniżając ich konkurencyjność w stosunku do firm technologicznych nieobjętych tymi przepisami. Dlatego postulujemy całkowite uchylenie dyrektywy e-Privacy z wyjątkiem przepisów dotyczących poufności korespondencji (art. 5 ust. 1 i 2), które powinny zostać przeniesione do ogólnych unijnych aktów prawnych, takich jak RODO, względnie o zmianę art. 6 i 9 tej dyrektywy (poprzez dostosowanie ich do wymogów przewidzianych w RODO). Pozwoli to na zapewnienie spójnego, przewidywalnego i uproszczonego systemu ochrony danych osobowych i prywatności, eliminując powielanie obowiązków i niejasności interpretacyjne.